11 ARALIK 1968 ÇARŞAMBA
Yıl: 3 Sayı: 93
Fiatı: 25 Kuruş

Uyanış

HAFTALIK TOPLUMCU GAZETE

Sahibi ve Genel Yönetmeni : KEMAL AKSOY
Sorumlu Yönetmen : ZEKİ ŞAHİN
Yönetim Yeri : Stadyum Cad. No. 2/B Ordu
Abone : Yıllık 10 TL.
Dizgi ve Baskı : UĞUR MATBAASI — ORDU

Aybar, Mecliste Konuştu

Türkiye İşçi Partisi Gurubu adına konuşan Genel Başkan Mehmet Ali Aybar, İnsan Hakları Evrensel Bildirisinin 20. yıldönümü münasebetiyle özetle şunları söylemiştir :

İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin Birleşmiş Milletlerce kabulünün 20. yıl dönümünü kutluyoruz. Dünyanın dört yanında hükümet sözcüleri, siyaset adamları eşitlik ve hürriyet üzerine, insan sevgisi ve saygısı üzerine övgüler yağdırıyorlar, 20. yılını dolduran evrensel bildirinin önemini belirtiyorlar. Şüphesiz övgülerinde ve kıvanç gösterilerinde haklıdırlar; gerçekten İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, tarihin karanlık dönemlerinden beri sömürücülere, desdotlara karşı sürdürülen hürriyet ve eşitlik savaşında çok önemli bir aşamadır.

Temel insan haklarını madde madde tespit eden böyle bir bildiri, dünya devletlerinin büyük çoğunluğunca resmen ilk defa kabul ve ilan edilmiştir. Bu bildiride yer alan hak ve hürriyetlerin, soyut kavramlar halinde bırakılmış ve müeyyideye bağlanmamış olmasına rağmen «İnsan Hak ve Hürriyetleri Evrensel Bildirisi» ileri bir adımdır. Bundan dolayı övgüler yerindedir.

Amma ne var ki

Ama ne var ki, insan hak ve hürriyetleri üzerine övgüler yağdıran siyaset adamlarının büyük çoğunluğu, hele hükümet sorumluluğunu taşıyanlar, insanları açlığa, işsizliğe cehaletin karanlığına, sağlıksız ve nükleer bir savaşta her an yok olma tehlikesiyle karşı karşıya yaşamağa, mahkûm ediyorlar; insanlar insafsızca sömürülüyorlar; hâlâ siyasi felsefe ve dini inançlarından dolayı, konuştukları dil ve derilerinin renginden, mensup oldukları ırktan dolayı, insanlar eziliyorlar, horlanıyorlar, kütlece öldürüyorlar.

Konuşmama başlarken önce bu samimiyetsiz, bu iki yüzlü tutumun altını çizmek isti yorum.

İnsanların eşitliği ve hürriyeti, milletlerin bağımsızlığı üzerine parlak sözler söyliyen sorumlu devlet adamları, Amerika'da Güney Afrika'da ırk ayrımı güdüyorlar; zenciler insandan sayılmıyor, «istisna» kanunları uygulanıyor. Amerika yıllardır Vietnam halkına karşı genosit suçları işliyor. Aynı genosit suçu, Kıbrıslı soydaşlarımıza karşı işleniyor. Sovyetler Birliği Çekoslovakya'yı işgal ediyor. Amerika Birleşik Devletleri, lâtin amerikasını avucunda tutmak için, askeri darbeler yaptırıp, kukla hükümetler kurduruyor. Ve bütün bu işler, insan haklarına, milletlerin bağımsızlığına saygı nutukları çekilerek yapılıyor.

Yurdumuzda..

Yurdumuzda da durum farklı değildir: Tâ Tanzimatı Hayriye fermanından beri vatandaşların can ve mal emniyetinden, kişi dokunulmazlığından, inanç ve düşünce hürriyetlerinden, kanun önünde eşitlikten, kardeşlikten söz edilmektedir. Ama bütün bu hürriyetler, hele yurdun uzak illerinde, hele köylerde bü yük ölçüde kağıt üzerinde kalmıştır. Vatandaş hiç bir vakit gerçekten kanun önünde eşit olmamıştır; eşit muamele görememiştir. Ve hâla görememektedir. Anayasamızın 12. maddesi «Herkes, dil, ırk, cinsi

Sonu arkada

Riyakâr Aydınlar

Eli nasırlı Türk Emekçileri ile tarlalarda çalışırken beli kamburlaşmış, ayaklarına diken batmış olan çilekeş köylüleri bu günlerde senin öz partinde görev almışı, Sosyalist yazarlar Milletvekilleri senin kurtuluşa doğru giden, haktan yana halktan yana örgütüne dinamit koymak istiyorlar. Dikkali ol.

Partinin büyük kongresinden sonra meydana gelen olayları kendi akıl süzgecinden geçirerek tahlil edebildin mi? Gerçekler bir kere daha gün yüzüne çıkmış, bu kongre bizlere çok şeyler öğretmiştir.

Türkiyede devrimci akım, daima halktan habersiz halkın dışında, bürokrasinin öncülüğünde gelişmiş olup, 1908 den beri hep böyle olmuş, Türkiye Emperyalizmin ve Kapitalizmin boyunduruğundan kurtulamamıştır.

Örneğin fukara halktan alınan vergilerle bir köylü veya işçinin oğlu okur, Avukat, Doktor veya mühendis olup yönetici kadroya geçer. İçinden çıktığı halka tepeden bakar.

Partinin sözcüsü durumuuda devamlı, Akşam Gazetesinde fıkra yazan Çetin Altan, sık sık işçi ve köylünün örgüte sahip çıkmasını, Demokratik yönden devlet yönetimine ağırlığını koymasını öğütler, ama asla bunun fiiliyatını istemez kendisini bürokrasinin etkisinden kurtaramaz, paşa şöyle dedi paşa böyle dedi. Ecevit benim dostum. Emekçi Türk Halkını temsil eden partiyi küçümser.

I Sene sonra biz onnu ayağını kaydıracaktık ama,

I Sene evvel oldu der. Bunların hepsi seçilme sarasına tutulmuş salon sosyalistleridir.

Adalet Partisi Tüccar Kulübü olarak bilinir. C.H.P. de aydınlar kulübüdür.

Emekçilerin partisini daha fazla istismar etmesinler unutmasınlar sosyalizim, disiplin nizam intizam ister, Sanki Aybar Parti Tüzüğünü değiştirmiş proğramı çiğnemiş: İnsanlar, ve liderler hatasız olmaz.

Sosyalist şahsiyetle uğraşmaz ama, Sayın Aren ve Sayın Karcı sizler 1966 Ağustosunda TİP Antalya örgütünde yaptığınız hata çıkacak hala devam ediyor. Gerçek sosyalistleri kenara itip. Türkiye kapitalizimle de kalkınır diyen kimselere parti kurma yetkisi verdiniz.

Sayın Çetin Altan bütün sosyalistleri toplamaktan bahsediyor. Onun sosyalist dedikleri sosyalist olamazlar TÖS lokalleri birer kumarhanedir. Sosyalist zannedilen Avukat, Doktor Mühendis daha çok para kazanmanın peşindedir.

Siz bilcümle, Teorisyen geçinen, (Türk solcular) geniş cepheciler öfkeli sosyalistler, tartışmalarınızı kulüplerde derneklerde yapın, partiyi istismar etmeyin.

TİP. Antalya
Merkez İlçe Başkanı
Yakup SÖNMEZ

Hasan Hüseyin Mahkûm oldu

«Kızılırmak» adlı eserinden dolayı 30 Ocak 1967 den beri yargılanmakta olan şair Hasan Hüseyin, 25 Kasım 1968 pazartesi günü Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan duruşması sonucunda, üç yıl ağır hapis iki yıl Kayseri'de sürgün cezasına mahkûm olmuştur,

«Kızılırmak» adlı eser, üç bilirkişi kuruluşdan geçmişti. Tek kişilik bilirkişi Recai Okandan aleyhte; Prof. Hakkı Uma, Prof. Aziz Köklü ve Prof. Kenan Akyüz'den müteşekkil ikinci bilirkişi kurulu lehte; Prof, Nermin Abadan, Prof. Uğur Alacakaptan ve Prof. Hasan Eren'den müteşekkil üçüncü bilirkişi kurulu çoğunlukla te karar vermişti. Türk Ceza Kanununun 142/1. Maddesine göre açılan dava, bu arada birkaç defa heyet değiştirildikten sonra, 142/4. Maddeye dayanılarak görülmüş ve deliller eserin lehinde olduğu halde, Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi Şair Hasan Hüseyin'i 142/4. Madde gereğince mahkûm etmiştir.

Son duruşmada, gerek sanık Hasan Hüseyin ve gerekse avukatı Halit Çelenk, eserin didaktik yönü bulunmadığını, bir sanat eseri olduğunu ve bilirkişi raporlarının eser de suç görmediğini söylemişlerse de, mahkeme heyetinin kararı aleyhte olmuştur.

Karar temyiz edilecektir.

Aybar konuştu

1 nci sayfadan

yet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz» der. Durum gerçekten böyle midir? Hükümet kapısında emekçi sınıfına mensup bir vatandaşımızla; bir işçi, bir köylü ile, servet sahibi, mevki sahibi bir vatandaşımız aynı muameleyi mi görür? Konuştukları dilden dolayı doğulu vatandaşlarımıza baskı yok mudur? Alevi mezhebinden olan vatandaşlarımıza eşit muamele yapılmakta mıdır? Diyanet İşleri teşkilâtında alevi vatandaşlarımız temsil edilmekte midir? Siyasi ve felsefesi inançlarından dolayı vatandaşlarımız farklı muameleye maruz değil midir? Azınlıklara mensup vatandaşlarımız kendilerini ikinci derece vatandaş hissetmezler mi?

Hayır: bugünki iktidarı suçlamıyorum yalnız. Gelmiş geçmiş bütün iktidarlar zamanında, bu hep böyle olmamış mıdır?

Çok parti rejimine geçildiğinden beri, «partizanlık» toplumumuzu kemiren büyük dertlerimizden biri olmuştur. İktidar partisine mensup olan vatandaşlarımız himaye politikasının her türlü nimetinden faydalanırlar. Muhalefette bulunanlarsa zabıtanın normal himayesinden bile yoksundurlar. A.P. iktidarında bu durumun daha da ağırlaştığı, öyle sanıyorum ki, insaf sahibi herkesce kabul edilir. AP. teşkilatlarınca ve komünizmle mücadele derneklerince, Türkiye İşçi Partisine karşı birlikte tertiplenen saldırılar, sözlerimizin gerçeğe uygunluğunu iskatlıyan örneklerdir. Bu saldırılarda emniyet kuvvetlerinin önleyici zabıta tedbirlerini gereği gibi almadıkları; saldırganları zararsız hale getirecek kesin müdahalelerde bulunmadıkları da bir gerçektir. Bu yıl Fatsa'da Ödemiş'te cereyan eden olayları zikretmek isterim. Ödemiş olayları üstelik seçim zamanına rasladığı için, suç katmerli sayılmak gerekir. Daha gerilere Akhisar, Bursa, Gaziantep ve İstanbul'da Gültepe, Beyazsaray, Cağaloğlu olaylarını hükümetlerin, muhalefete saygısızlığına canlı örnekler olarak gösterebiliriz. Hemen belirtmeliyim ki, bu son saldırılar dizisi, 1965'den, yani A.P. iktidarından önce olmuştur.

A.P. iktidarının devrimci öğretmenlere ve öğrencilere karşı izlediği politika «partizanlığın», ve Anayasa teminati altında bulunan hak ve hürriyetlere saygısızlığın örnekleriyle doludur.

Keza Elmalı olayı Konya kıyamı, Zongul dak olayları, Gaziantep ve Belevi olayları, «İnsan Hak ve Hürriyetleri Evrensel Bildirisi»nin 20. yıl dönümünde A,P. iktidarının insan haklarına bağlılığına şahitlik eden olaylar olmasa gerektir.

Halâ Fikir Suçu

Türklye'de hâla fikir suçu vardır. İnsanlar siyasi ve felsefi inançlarından dolayı hâlâ suçlanmakta ve hüküm giymektedirler. Faşist kanunlar hâlâ yürürlüktedir. «İnsan Hak ve Hürriyetleri Evrensel Bildirisi»nin 20 yıl dönümünü kutladığımız şu sırada, Sosyalizmi savunan bir yazıdan dolayı Şadı Alkılıç'ın yeniden cezaevine sokulması akla ve insafa sığar bir iş değildir. Türkiye, milli geliri fert başına en düşük memleketlerden biri olmasına karşı en çok basın suçu işlenen memleketlerin de başında gelmektedir. Bu ters orantı bir tesadüf eseri değildir.

İnsan haklarına saygılı olmak, demakratik anayasanın üstünlüğünü kabul etmeye bağlıdır. Zira insan hakları için yürütülen mücadele son tahlilde yöneticilerin icraatını sınırlamak amacını gütmektedir. Modern devlette yöneticinin karşısında vazgeçilmez, devredilmez hak ve hürriyetlerle donatılmış yönetilenler vardır. Yönetilenlerin nitelik ve nicelik bakımlarından boyuna genişliyen bu hak ve hürriyetleri, demokrasi kavramında da değişmelere yol açmıştır. Artık demokrasi rejiminde yönetici ile yönetilen arasındaki ayrım gittikçe silinmeye ve siyasi demokrasi, ekonomik ve sosyal bir öz kazanarak daha dolu bir nitelik kazanmaya başlamıştır.

Bundan dolayıdır ki, Devletin ödevleri 19. yüzyıl devletinin'kilerle kıyaslanamıyacak biçimde artmıştır. Bugün temel hürriyetler artık iş isteme hakkı, asgari ücret hakkı, okuma hakkı, sağlık hakkı, konut hakkı, ücretli tatil hakkı gibi, bir takım sosyal haklarıda kapsamaktadır. Anayasamızın gerekçesinde özellikle 2. maddesinin gerekçesinde, modern devletin iktisaden zayıf olan kişileri; özellikle işleri bakımından başkalarına tabi olan işçi ve müstahdemleri her türlü dar gelirlileri ve yoksul kimseleri koruyacağı açıklanmıştır.

Beri yandan demokratik hak ve hürriyetlerle dünya barışı arasındaki sıkı bağları belirtmek de gerekir. Gerçekten dışarda saldırgan bir politikanın izlenmesi, içerde demokratik hakların kısılmasına yol açmaktadır. Milletlerarası ilişkilerde gerginlik memleketimizde daima esasen sınırlı olan hürriyetlerin daha da sınırlanması sonucunu doğurmuştur.

Haklar, hürriyetler kendiliğinden elde edilmiyor. Temel hak ve hürriyetler yolunda yüz yıllardır mücadele verilmektedir. Demokrasinin asıl teminatı uyanık halk sınıflarının hak ve hürriyetlerine bizzat sahip çıkmalarıdır. Bundan dolayıdır ki anayasamızın başlangıç kısmına anayasanın memlketin uyanık evlatlarının bekçiliğine emanet edildiği yazılmıştır.

Bugün, yalnız bizde değil, dünyanın her yanında, insan haklarının şu veya bu ölçüde çiğnendiğine şahit oluyorsak, bu halk sınıflarının henüz hak hürriyetlerine sahip çıkarak, Devlet yönetimine ağırlıklarını koyamamış olmalarının bir sonucudur. İnsan haklarına gerçekten saygı insanın kendi kaderini gerçekten ele aldığı, yani sömürüye ve tahakküme son verdiği gün sağlanacaktır. İnsan hak ve hürriyetleri, insanların tüm yabancılaşmalardan kurdukları gerçek sosyalist demokraside gerçekleşecektir.

Gizlenen Gerçek

Türkiye İşçi Partisinin Üçüncü Büyük Kongresinden bir hafta evvel, bir takım hanım evlatları, salon sosyalistlerimiz T.İ.P. si Cenel Başkanı M. Ali Aybarın, son İstanbul İzmir kongrelerinde konuşmasında Rusyanın Çekoslavakya'yı işgaline değinerek, Türkiyedeki Sosyalizmin hürriyetci olacağını söylemesi üzerine direnen hanım evladı, salon sosyalistlerimiz Aybarı tenkit etmişlerdır.

Bu tenkitleri boyunca Genel Başkana küştahca sözler söyleme hafifliği bile duyulmuştur. Bu küstahca hareketleri ile hanım evlatları salon sosyalistlerimizin dereceleri ölçülmüştür.

Görüyoruz ki, hanım evlatı, salon sosyalistlerinin kağıt üzerinde marksın, bilmsel sosyalizmini okumuşlar. Sosyalizmde değişmez kaideleri çercefe içersinde kafalarına yerleştirerek bu çerçefenin dışına çıkamamaktadırlar.

Hanım evlatı salon sosyalistleri hiç bir ülkenin şartları hiç bir ülkeye uygun olmayacağı ve Türkiyenin şartlarının da ne olduğunu öğrenmeye ihtiyacınızın olduğunu hatırlatırım. Sosyalizmin şartlarının değişmiyeceği kanısı tartışmalara yolaçmıştır. Sosyalizimde değişmeyen şartlar vardır. Mesala Dünyanın her ülkesinde Sosyalizm Kapitalizmin ve Emperyalizm karşısındadır. Değişmez bir kaç tane daha vardır değişmeyen kaide. Bu kaideler haricinde sosyalizim ülkenin geleneklerine tabi şartlarına göre ayarlanır ve uygulanır.

Hanım evlatı salon sosyalistleri marksın bilimsel sosyalizmini masa başında oturmakla verilecek emirle tatbik edileceğini sanıyorlar. Yok salon sosyalistleri yok, gercek çehreniz meydana çıktı Sosyalizim ise ancak İşçi sosyalist öncülüğünde köylü sosyalist öncülüğünde tatbik edilecektir. Hanım evlatı salon sosyalistleri öncülüğünde değil.

Sayın genel başkanın, son konuşmalarında hürriyetci sosyalizim tabirini kullanması gizlenen bir gerçeği ortaya koymuştur. Evet işçi, köylü öncülük etmezler ise, sosyalizim kurulamaz Türkiyede, işçi köylü önderlik ederler ise hürriyetler zedelenmeden hürriyetci Sosyalizim kurulacaktır. Türkiyede.

Ömer KARADAĞ
Uzunmusa Muhtarı

Uğur Basımevi

Her türlü basım işleri için hizmetinizdedir.

Ticaret Odası Altı No. 2/B ORDU

Basıldığı Tarih : 13 Aralık 1968 Cumartesi